

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetés-
nél 14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el

Kéziratok nem küldetnek
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egyetel“-nek, valamint a „Leégrádi takarekpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Modern világ.

Minden kornak és minden téren meg van a maga jelszava.

Az irástudó emberek beszélnek egy egyszerűbb, boldogabb korról, mikor mindenben ez volt a jelszó: *otthoniasan*. Tetteiben, beszédjében, modorában, viselkedésében, szokásaiban és erkölceiben mindenki igyekezett *otthonias* lenni.

Volt Magyarországon olyan világ is, amikor a divatba, a szokásokba, az erkölcsökbe beleszólt a nemzetiségi politika. Akkor meg az volt a jelszó, hogy legyen minden *honi*! Ennek a jelszónak a hatása alatt honi kalap, honi kelme, honi mente, honi kendő járta; kereskedő, ha árúját drágítani akarta, azt mondta rá (ha volt igaz, ha nem), hogy *honi*!

Ezek a jelszók mind olyanok voltak, amelyek nagyon is megfeleltek a magyar ember jellemének, gondolkodásának. Az „*otthonias*“ jelszó megfelelt a magyar ember pátriarchális erkölceinek, a „*honi*“, jelszó pedig kifejezője volt a nemzeti szokásokhoz való ragaszkodásunknak. De egyik sem tartott sokáig.

Uralkodásukat átvette a „*modern*“ jelszó. Lettek modern emberek, modern nevelés, modern politika, modern viselet, modern megjelenés, modern zsurnálistika, modern erkölcsök. Modern ruházódás, modern követelmények lettek uralkodókká. És óriási változáson mentünk át anélkül, hogy észre vettük volna.

Akik észrevették a nagy és ránk nézve igen sok tekintetben kedvezőtlen változást, fülünkbe döngtök, hogy ne játszunk divatosdit; maradjunk meg egyszerű és kevesebb anyagi erőfeszítéssel járó szokásainknál!

De mi nem hallottuk az intő szót. Európai, modern emberek akartunk lenni. Nem hallgattunk a menydörgés szavára és nyakunkba szakadt a zápor.

Mikor a nagy költő elmenyörögte, hogy romlásnak indultunk: szavai elhangzottak a pusztában. Kezet fogtunk a modern világgal. Megalkudtunk szokásaival. Lettünk modern emberek modern értelemben. Ez pedig annyit tesz, hogy a külsősé-

gekhez, a látszathoz tapadt gondolatunk, törekvésünk, és annak a kedvéért fölládoztuk a *lényegét*.

Mindenre, ami rajtunk neveléses, ami bennünk kárhóztos volt, azt mondtuk, hogy az *modern*. Ezzel takargattuk, ezzel szépitgettük, ezzel okultak meg hibáinkat; ezzel festettük erkölcsi világunkat.

Ez a modern világ óriási költségünkbe került. Elnyelte kincseinket s nem adott azokért semmit, csupán külső csillogást, értéktelen látszatot, Megteremtette a modern Magyarországot.

Nem épen rossz jelszó a modern jelszó sem, míg a haladás, a valódi civilizáció zászlajára volt írva, míg az üzletvilág hatalmába nem esett. Addig nem is került sok pénzbe. Hanem annál többbe az után. Amikor ugyanis nem a művelődés, hanem a külső szokások terén nyitotta, eresztette meg a versenyt. Mikor azok a bizonyos „*modern követelmények*“ kiterjeszkedtek minden irányban és rabbá tették külsőnként a fejünk tetejétől a talpunkig.

Hány jóra való embernek elvitte ez az áramlat birtokát, gazdaságát, vagyonát! Nem egynek még becsületét is!

De hát ez is modern számba ment! Az Isten átka, a sanyaru csapások nem pusztították meg anyagi erejében oly mértékben a magyar népet, mint az a körülmény, hogy a *modern jelszó* a művelődés határára túl lett emelve.

Ma már bizonyára sokan belátták, hogy fölösleges, sőt kárhóztos dolog volt a mi világunkat ily értelemben modernné, divatosná tenni. De még ott, a szenvedett anyagi károk dacára sem vagyunk, hogy általános, egyakaratu visszalépésre reményünk lehetne.

Még tömörkedet el fog emészteni nálunk a modern világ. Igen sok embernek fog — különösen a mai küzdelmes életben — koldusbotot adni kezébe ez a téves értelemben vett *modern jelszó*, amíg bilincseitől valami radikális társadalmi átalakulás folytán megszabaduland a magyar társadalom.

Vajha mielőbb megvirradna ennek a jobb kornak a hajnala!

A Balatonparti vasut ügye a képviselőházban.

A képviselőház január hó 28-iki gyűlésében a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál felszólalt Hertelendy Ferenc, a tapolcai kerület országgyűlési képviselője s nagy figyelemmel hallgatott beszédében a Balatovidek fellendítésének szükségességét és erre a célra legfőképpen egy balaton vasut kiépítését ajánlotta meggyőző érvekkel a kereskedelemügyi miniszter felé.

A beszédet a Ház minden oldalán nagy rokonszenvvel fogadták s a beszéd betejeztével a szónokot képviselőtársai melegen üdvözölték.

A vármegyénket közvetlenül érdeklő, nagy fontosságú ügyben mondott s a Balatonparti vasut ügyét teljes megvilágításba helyező beszédet a „Magyar Nemzet“ nyomán következőkben közöljük:

T. Ház! Legyen szabad kérni a t. Házat, egy kis időre türelmével engem megajándékozni és az igen t. kereskedelemügyi miniszter ur szives figyelmét is, azon fontos ügy érdekében, amit előadni lehető röviden bátorodom. (Halljuk! Halljuk!) Hogy az általános vita keretében kérem ezt, teszem ezt azért, mert beszédem tárgya érinti kereskedelmi és közgazdasági fejlődésünk némely kérdését is főbb vonatkozásaiban.

Őszintén kijelentem, hogy nem kevéssé vagyok zavartan, midőn e tárgyat a t. Ház színe előtt felhozom: mert szinte halom, vagy olvasom esetleg azon gunyt és vádat, hogy én most haza beszélek. (Főlkialtások balról: Az nem baj!)

De a mint hogy nem kerestem ezt a helyet és erre van tanum úgy itt fenn, mint oda lenni, ép úgy nem keresem és nem lebeg előttem semmi személyi vonatkozás; egyedül azon kötelességérzet, a melyet átérzek, nemcsak mint azon kerületnek mandatáriusa, a melyet itt a Házban bármily szerényen is, képviselni szerencsém van, de mint országos képviselő is, mert amire a t. Háznak és kormányának, különösen pedig a t. kereskedelmi miniszter urnak jóindulatát kikérni bátorodom, nem annyira partikularis, mint főleg országos érdek és ebben, azt hiszem, találkozni fogok osztatlanul az igen t. Háznak egybehangzó véleményével. (Halljuk! Halljuk!)

Ez a veszprém-zalai Balaton-part megmentése és felvirágzása, mint főtényezőnek, az erre szolgáló vasut létesítésének kérdése.

Annyira közismert ennek a tervnek a szükségessége, hogy alig válhatnék feladatommak bővebb indokolása, ha nem vélném kötelességemnek ezen kérdést, még kevéssé ismert és tudott szempontokból is, adatokkal megvilágítani, hogy e terv az azt megillető jóakarattal felkaroltassék és ténnyé válhassék.

A „Zalamegye“ tárcája.

Édes anyám azt kötötte lelkemre.

*Édes anyám azt kötötte lelkemre,
Ne öleljek barna legényt keblemre.
Mert a barna mind csapodár, csalfa.
Leány szívét hitegeti, csalfa.*

*Édes anyám a szavad megfogadtam,
A szívemet szőke legénynek adtam.
Szőke legényt olyan híven szerettem,
Látod anyám az ölte meg a szívem.*

*Ősz felé jár, hull a rózsá levele,
Szegény szívem együtt pusztul el vele.
Piros rózsá uj bimbót hajt tavaszra,
Édes anyám azt ültess majd síromra.*

FAPP FERENC.

A jó ismerős.

(Fővárosi ületkép.)

IRTA: BENEZE SÁNDOR.

Stokása a szegény embernek, hogy leplezgeti, titkolja a nyomorúságot. Röstelli, hogy bár reggeltől estig nehéz munkában izzad, még sem bir annyit keresni, amennyire neki és családjának szüksége volna.

Kiváltképpen a végrehajtó látogatásától fel. Nem azért, mintha azt a néhány roskadozó kopott butordarabot sajnálná, ami helyett olcsó pénzért másikat vehetne, hanem mert meglátnák a szomszédok, meg az ismerősök, hogy foglalni voltak nála.

Csak ha már egyáltalán nem talál módot, hogy a végrehajtást megakadályozza, akkor nyugszik bele. De még így is azon van, hogy minél kevesebben tudjanak róla. El akarja hitetni a szomszédjával, hogy csak látogatába volt nála az a két vagy három ur, aki délután abból a gummikerekű fiakkerből kiszállott. Az meg szívesen elhiszi, mert érdekében áll, hogy majd neki is elhiggyék, ha mondja.

Mert ismerik már jól azon a vidéken a végrehajtókat. Majdnem minden nap akad dolga valamelyiknek közöttük, hát hogy ne is ismernek. Most is épen erre tart egyiknek a fogatja. Ott az előtt a nagy bérház előtt áll meg, ahol a legtöbb szegény ember lakik. Szinte már tudják a lovak is, hogy nem kell tovább menniök, mert ahogy a sarkon befordulnak, egyszerre meglátták a lépteiket s csak várják, melyik kapu előtt rántja meg a kocsis a gyeplőt, ott azután megállanak.

A végrehajtó, a becsüs, meg egy ügyvéd segéd száll ki belőle. A házmaster lakása felé tartanak, ott aztán a becsüs beszól az ajton:

— Ebben a házban lakik Kovács Gáspár gyári munkás?

Rikácsoló, kellemetlen női hang felel rá belülről:

— Ebben a harmadik emeleten az a sarok ajtó az övék.

A hatóság emberei tudomásul veszik a választ s

mennek egyenesen a lépcső felé, mely a harmadik emeletre vezet. Nem szólnak egyetlen szót sem, míg föl nem érnek egészen, mert a végrehajtó kövér ember, aztán

nehézére esik neki lépcsőjárás közben a beszéd. Csak mikor már fölérték s a végrehajtó megáll, hogy kissé megpihenjen, szólal meg felénk a becsüs, hogy a gazdája szóltan méltatlankodásának kifejezést adjon:

— Nem értem, hogy az alperesek mind a harmadik, meg a negyedik emeleten laknak.

A végrehajtó még nem tud felelni, mert nagyon elfáradt, de a tekintetéből látszik, hogy egyetért vele, vagyis hát, hogy ő sem érti, hogy a szegény emberek miért húzódnak mind annyira fel az ég felé? És tükéletesen igaza is van a becsüsnek. Ugysem fizetik meg ezek a szegény ördögök az árendát ezért a parányi kis padlásszobáért sem, hát miért nem vesznek lakást odalent a földszinten, akkor legalább könnyebb lenne a végrehajtó urnak látogatást tenni náluk.

— Hogy is hívják azt az embert, aki ellen meggyünk — kérdé azután a végrehajtó, hogy megpihent.

— Kovács Gáspár, gyári munkás ideát a gépgyárban.

— Na itt se sok dolgunk lesz, — válaszolá a hatóság közege, akinek már sok évi tapasztalatai voltak e tekintetben. Szinte tudta, hogy kár a költségekért, mert nem lehet azon megvenni egy árva fillért sem.

— Ennél még nem jártunk eddig soha — jegyezte meg a becsüs — hátha lesz valami.

Elindultak a sarokajtó felé, amelyet a házmasterné megjelölt s a becsüs ahogy beny tott a szűk sötét kis konyhába, egy sovány, őszes haju asszony jött elejük.

— Kovács Gáspár urat keresnek — kezdte a szót a végrehajtó s fürkészőleg tekintett körül az egyszerűen butorozott konyhában.

— Én volnék az kérem alássan — felelt rá egy ötven év körüli férfi, akinek fejlett, izmos testalkata legott elárulta, hogy nem téltlenségben élte át java férfi korát,

Hazánknak e nemben egyetlen tövidékét oly szépséggel ajándékozta meg a természet (Igaz! Ugy van!), amelyhez fogható keveset találhatunk a kontinensen. (Ugy van? Ugy van!) Melléje helyezhető szépség Svájc főszege, hideg nagy hegyvidékeinek, vagy Nápoly forró, lankás tengerpartjának, mert e táj a maga változatoságában, szeliden leereszkedő partjaival, hegyalakulásainak különféleségében nem nyomasztó, nem fárasztó, hanem egy felemelő, kedves vonzó érzést kelt az embernek lelkületében, zöld szőlőinek és partjainak nyugodtságával és kék vizének frissességével.

Es a természetnek ezt az ajándékát, a Gondviselés talán előttünk talányszerű, de én azt hiszem, örök törvényeinek céltudatosságában, azért sújtotta a filloxera pusztításával, hogy megtörje a hideg közönyt és hogy a pusztulásban és nyomorban ismerjük fel azt a kincset, a melyet eddig kiaknázni nem tudtunk.

Csak röviden akarok utalni azokra a példákra, a melyeket a külföld bőségesen mutat nekünk, hogy micsoda jólét, forgalmat és anyagi erőt merített az, az ő természeti szépségeikben pompázó, főleg tóparti vidékeinek felvirágzásából az által, hogy azokat mindenféle közlekedési eszközökkel könnyen és kényelemmel hozzáférhetővé tette. (Igaz! Ugy van!)

S mi, t. Ház, ezt az egyetlen Balatonunkat is elefedtük és még kezünket sem nyújtottuk ki, hogy megmarkoljuk azt a kincset, a mi kis áldozatokkal milliókat érő kapitálisnak a jövedelmét biztosította volna, nemcsak annak a vidéknek, de az egész országnak.

Talán nem lesz érdektelen a t. Ház előtt, ha rá mutatok arra, hogy az a halhatatlan férfi, a kit a legnagyobb magyar nevével emlit az utókor: Széchenyi István gróf az ő mindent átlátó és felölő gondozásával felismerte a Balaton hozzáférhetetlenségét, óriási fontosságát és dacára annak, hogy annyi korszakot alkotó munkásság vette igénybe hatalmas agyvelejét, a melynek rohamos munkáját, sajnos, még sem volt képes szíve melegeinek lázas siettetésével egyensúlyban tartani, ha mégis tudott és akart a Balaton közlekedéséért lelkesedni és tenni, úgy bizonyára korát megelőző érzékével felismerte ennek a kérdésnek országos érdekeit. Itt vannak, t. Ház, azon eredeti levelek, a melyeket Herteleny Károlyhoz írt 1845-ben, 1856-ban és 1857-ben, tele lelkesedéssel, de mérlegeléssel és kitartással és a balatoni gőzhajózás létesítésének eszméje iránt, a melyet meg is valósított. Nem fognám utatni a t. Házat, ha csak pár sort is idéznék ennek igazolására ezekből a levelekből, de nem akarom ezzel az egy kérdéssel is túlságosan fárasztani (Halljuk! Halljuk!) az igen t. Háznak figyelmét; ezt is mind csak azért hoztam fel, hogy amit már abban a korban, több felszázadjánál, lelkes férfiak mint országos fontosságú kérdést ismertek, azt mi később, annál alaposabban elhanyagoltuk, mert t. Ház, az a gőzhajózási forgalom, a mely azóta a végelgyengülésben kimult Kisfaludy-gőzös romjain fejlődött ki, ma már nem képes a kor és a közönség kényes igényeit kielégíteni, de legkevésbé képes szolgálni azt a célt, hogy a már végpusztulással fenyegetett partot virágzóvá tehesse.

T. Ház! Talán még sem mertem volna éppen most ezzel a kérdéssel a t. Ház elé járulni, ismervé egy nyomasztó közgazdasági, mint általános pénzügyi helyzetünk, ha nem lettünk volna kénytelenek éppen az elmúlt parlamenti tárgyalások alatt is oly törvényeket hozni, mint a beruházási törvény és az ország némely vármegyéiben fenyegető inség megelőzése és enyhítése céljából hozott törvény.

T. Ház! Én azt hiszem, bátran sorolhatjuk az országnak ezen vármegyéihez a veszprém-zalai partvidéket is, annál is inkább és annál mel'őbban, mert ezen a vidéken az elemi csapás esete is fenforog. Ezen a vidéken, t. Ház, a mely majdnem kizárólag szőlőtermeléssel foglalkozott, mert erre utalja egyenesen a talaj fekvése és kvalitása is, midőn ezen egyetlen művelési ág kipusztult, az addig jólétnek örvendő lakosság helyzete aggasztó lett és az a munkás magyar nép, a melynek nincs véreben a kivándorlás, a mely rajongással viselte-

tik ahhoz a mostoha talajhoz, a melyhez összes emlékeivel, küzdelmeivel és reményeivel ragaszkodik és vonzódik, kevés kivétellel inkább itt nyomorgott tovább, semhogy jobb hazát keresett volna és tovább dolgozott, belelőtte mindenét abba a párnégyszögöl földbe, a mely annak előtte eltartotta őt magát és családját, adóssággal és szegénységgel ment bele az akkor még majdnem teljesen ismeretlen eredményű szőlőrekonstrukcióba. Sok pénz és véres veríték veszett így el, míg végre ma már tapasztalata alapján és földmívelésügyi kormányunk nagyszabású tevékenyége folytán a rekonstrukció mind biztosabb mederben indult meg.

És itt, t. Ház, csak hálás és igazán átértett elismeréssel adózhatom a földmívelésügyi miniszter urnak, (Helyeslés) azon kiváló gondoskodásáért, a melyben e vidéket részesítette, (Élénk helyeslés.) jól tudja és látva azt, hogy e vidéknek, e népnek egyetlen keresetforrása apadt ki és tudva azt, hogy itt egykor milliókat érő, tönkrement vagyont kell újra megszerezni és megteremteni nemcsak az egyesekre, de az egész országnak, abban az óriási értéket képviselő adóalapban, a mely itt az országra nézve elveszett.

T. Ház! A kormány akciójának, a mely a szőlős vidékek felújítására irányul, csak az lehetett a célja, hogy a szőlők felújítása általánosítottassék és gyorsítottassék. De ma már ahhoz a célhoz még az is járul, hogy a milliókra menő áldozat, a melyet egyesek és az állam hoztak, el ne vesszen, hanem megtartassék, megmentessék és gyümölcsözővé tétessék. Már abból az alkalomból, midőn a földmívelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága 1898-ban a balatonparti szőlők rekonstrukciója érdekében Keszthelyen volt, már akkor voltam bátor hanguloyozni, hogy a szőlők felújításának gyorsítására és általánosítására többek között főleg a balatonparti vidékeknek a közforgalomba való bevonását tartom szükségesnek ezen vasut terv létesítése által. Mindenkéül felismerhetem e vasutvonal óriási horderejét, mert nemcsak e vidék új felvirulásának ez az áttető gyökere de országos érdeke is. A jó közlekedés meghozza a Balaton zalai partjára az idegenforgalmat, a szegény nép kitűnő áron értékesítheti minden aprólékos terményét, a területek értéke kétszeres, sőt háromszoros leendő, épülő villák körül fák, kertecskék és rekonstruált szőlők támadnak és a mi a fő, lesz a szegény szőlőbirtokosoknak tőkeje a rekonstrukciót erélyesen megkezdeni. A cél a szőlők felújításának gyorsítása. Nem állítok sokat, de a vasut tiz évvel előbbre vinné a szőlők felújítását és ez a tiz évi különbözet ekkora érték előállításával dúsan kárpótolná az államot a befektetésért.

Ez a szempont az, a melyre kiváló súlyt kívánok helyezni, a melyet hivatalos adatokkal is támogatok, hogy nemcsak a vidéknek inséges helyzetén kötelességünk segíteni, de az ország finansialis érdeke is megkívánja, hogy azt az elvesztett adóalapot újra megszerezzük, annál is inkább, mert, igazolni fogom, hogy a hozandó áldozat bőségesen meghozza gyümölcsét és tulajdonképpen csak hasznos állami beruházást képeznek (Halljuk! Halljuk!)

A mi e vidék inséges helyzetét illeti, arra nézve itt vannak az összes körjegyző-ektől beszedett hivatalos kimutatások, a melyek számadatokkal igazolják, hogy minő szegénységgel küzd a nép, mennyire meg van terhelve vagyyna és mennyi az adóssága, hogy még személyhitele is igénybe van véve és hogy e vidékről a nyomorosság több családot kivándorlásra kényszerített, pedig azt hiszem, nem nézhető közönnnyel, hogy ez a szomorú példa itt is elharapódzék, ahol erre előtte soha eset nem fordult elő, mert a mint előbb említém, e vidék népessége mind máig inkább volt hajlandó a végsőig menni, semhogy elhagyja ősei tűzhelyét.

Es dacára a felújításnak, sőt az e téren elért szép eredményeknek, a helyzet most vált tarthatatlanná mert éppen ez verte adósságba a népet; és a borértékesítésnek nehézsége, sőt mondhatnám, teljes tagnálása még a gyümölcsözés eredményét is teljesen illuzóriussá tette.

De a végrehajtó egyre erősítette, hogy akár hogy is, de legalább a becsúsnak be kell mennie, hogy a butorokat megbecsülje.

— No hát csak jöjjön be velem az ur — szól közbe Kovács Gáspár, — de ne szóljon odabent, hogy mi járatban van.

A becsús bement vele s az öreg egyenesen odavezette a dívánhoz, ahol a fiatalok ültek s talán épen a jövendő boldogságukról álmodoztak; csinos növést, erős fiatalember volt a vőlegény, s katonásan felugrott, mikor a jövendő apósa az idegennel hozzájuk közeledett.

— Egy jó ismerősöm, Szántó Ferenc asztalos mester ur — mutatta be a becsúst az öreg, — eljött, hogy megnézzé a butorokat, mert nála akarjuk csináltatni a Zsófiika butorait is.

A leány hirtelen elpirult, mint ahogy elpirulnak a menyasszonyok, ha a jövendő házasságukról beszélnek. A becsús figyelmesen megnézte mindent, azután mielőtt távozott, oda fordult a leányhoz:

— Legyen nyugodt kisasszony, olyan szép butort fog kapni, hogy megirigyeli érte, aki csak meglátja.

Odakint aztán bediktálta sorba mind a végrehajtónak, amit látott, s minden darab után utána mondta a becsústékét. Kissé hangosabban beszélt, mint kellett volna, mert a leány mindent meghallott, s röstelte, hogy olyan olcsó butorokat fog kapni. Aztán hogy végeztek, hát elköszöntek.

A lépcsőn mosolyogva fordult a becsús a végrehajtóhoz:

Szegény jámbor öregek! Csak látta volna végrehajtó ur, milyen izgatott volt a vőlegény, mikor meglátott. Megismert, hisz csak tegnap voltunk nála is...

A helyzetnek ismertetésére pedig itt van a tapolczai járás főszolgabírójának is a hivatalos jelentése, a melyet felolvasni ismét nem kívánok, csak jelezni óhajtom, hogy ma olyan az állapot, hogy minden községségen óriási számra szaporodnak az árverések, hogy ott óriási összegeket nyelnek el azok az adóhátralekók, a melyek egyáltalán behajthatatlanok s az államra nézve elvesznek és ma már ezen kimutatás szerint kénytelen volt innen közel háromszáz család részben Amerikába, főleg Szlavoniába, részben a balatonparti, vagy kecskeméti homokszőlőkre kivándorolni.

A mi a második és főszempontot illeti, az állam finansialis érdekét, ezen hivatalos kimutatásból kitűnik, hogy Felső-Eőrstől Tapolczáig, tehát a veszprém megyei részt bele sem értve, csakis a balatonparti jegyzőségeken az elpusztult szőlők után leengedett állami adó évenként 201.386 koronát tesz ki, vagyis 4 millió korona kapitálisnak az 5% át, amit elveszt az állam évenként, pedig az egész vasut alig kerülne többé 4 millió koronánál, eltekintve azon garanciától, amit az állam elvállalt az agrár kölcsönök által.

Az erről beszerzett hivatalos adatok szerint a tapolczai kerületben agrár kölcsönrel telepitett szőlők kitesznek cirka 1000 katasztralis holdat, a balatonfüredi kerületben cirka 900 katasztrali holdat; az eddig folyósított agrár kölcsön kitesz: 1.164.820 koronát, folyósítás alatt van: 2.000.000 korona. Bekebelezett kölcsön: 1.630.748 korona. Bekebelezés folyósítás alatt 280.000 korona vagyis 200.000 korona agrár teher van eddig ezen szőlőkön.

Ezen kölcsönök törlesztése egy-két év alatt beáll és ha az adósok fizetése képtelenek lesznek és a szőlők tömeges árverésre kerülnek, oly értékesítőnek állana elő, hogy a szőlők a nyújtott agrár hitelt nem érnék meg, mert ily viszonyok közt azokra annyi reálkölcsön nem is akadhatna, eltekintve attól, hogy akkor a jelenlegi tulajdonosok csakugyan földöntutókká válnának; ez pedig már nemcsak anyagi, de erkölcsi veszteség is lenne az országra!

A mi a harmadik szempontot illeti, t. i. hogy a vasut építése hasznos beruházást képezne, ezzel az állításommal éppen nem akarok adós maradni és azért annak kifejtését még a t. Ház kegyes engedelmével pár szóban fogom előadni.

Peldaként áll előttünk a déli vasut forgalma a Balatonnak somogyi partján! Most, hogy végre a közönségünk a hazai fürdő- és üdülő helyeket mindinkább fölkeresi, bámulva látjuk rövid pár év alatt a Balatonnak ezen partján, mintegy varázslásra, kifejlődni az egyes fürdő- és villatelepeket. Majd mind n órház más fürdő-megállóhely és az azelőtt értéktelen pusztá homoklegelők 5 szörös 10-szeres értéket nyertek! Meg kell adni közönségünknek a már szükségleté vált kényelmet mindenben, de főleg közlekedésben és a közönség ma már hazafiaságból sem fogja pénzét külföldön elkölteni. S ha a somogyi partot elárasztotta főleg a fővárosi közönség, mennyire fogja fölkarolni a zalai partokat is (Halljuk! Halljuk!), hol telket vásárol és arra villát épít; tudja, hogy a körülötte levő szőlő meghozza az egész befektetésnek kamatját. De a forgalom szempontjából is, én igen kőrném a t. kereskedelmi miniszter urat, tegye tanulmány tárgyává, hogy minő személy-forgalomra lehetne itt még számítani a dunántúli városokból, a honnet bizony ma senkinek sincs kedve a Balatonra jönni nyaralni, mert közelebb éri a steyeri és alsó-ausztriai fürdőhelyeket, de akkor Sopron, Pozsony, Győr, Szombathely, Kis-Czell, Pápa stb. városok közönsége mind könnyen felkeresheti e vidéket. (Igaz! Ugy van: jobb és balfélől.) És téves hit volna az, hogy e vasut üzeme csak a nyári rövid idejű személyforgalomra támaszkodhatna, mert mindenesetre ennek létesültevel az épülő villákhoz az anyagszállítás, a szőlők felújításához karók, veszszők, egyéb anyagok, főleg műtrágyák szállítása erősen mérlegelendő és az így megindult borkereskedelem, amely ma oly nehezen és csak a termelők nagy kárára bonyolítható le, egész más lendületet venne. A katasztrali kimutatás szerint is van az azóta foganatosított kitelepítésekrol befejezett adatok szerint e vonal mentén 15-16 ezer katasztrali hold szőlőterület, de azóta ez legalább a kétszeresére emelkedett, mert egyes községekben a kimutatott szőlőterület annyira, hogy biztos tudomásom szerint, ott egyes nagy szőlőbirtokosnak is van ma már itt majdnem annyi szőlőterülete, úgy, hogy bátran felvehető 30 ezer kat. hold szőlő, természetesen ma már kipusztulva. Ennek felújítása után átlag-termését csak 30 hektoliterre véve fel, az 600 ezer hektoliter termést ad és tekintetbe véve, hogy egy vagonba cirka 60-70 hektoliter bor fér el, ez maga majdnem 10 000 vagon szállítmánynak felelne meg.

Ez igazolja, hogy egy szőlős vidéken a termés háromszorta nagyobb forgalmat biztosít a vasutnak, mint a szántóföld, ahol egy hold legfeljebb egy tized vagon rakományt ad, meg a szőlőnél egy hold már egyharmad vaggont tölt be.

De mérlegelendő lenne még az is, hogy ezenfelül termény vagy nád, kő, mész stb. is szállítható lenne.

Mindezeknek dacára, feltéve, hogy a forgalom nem hozna is semmit, az állam mégis dúsan visszakarapná a befektetést azon területi értékelkedésben és elveszett adóalap megteremtésében, amelyre már utaltam.

E vasut létesítése évek óta vajudik az érdekeltség körében; és hogy mennyire éri ez a vidék, hogy ezen terv megvalósulása egyedüli megmentője, mutatja az, hogy mondhatnám, a szájától elvont falatokból akarja összehozni azt az összeget, amit törzsrészevényekre jegyeznie kell, de én arra kérem a t. kereskedelmi miniszter urat, ne erre fektesse itt a súlyt, hisz az állam nem lehet olyan, mint az uszorás, aki ott tud legjobban preselni, ahol legnagyobb a szükség, hanem vegye mérlegelésbe mindazokat, amiket előadni bátor voltam, hogy t. i. ezt a kérdést állami szempontból fokozottan állami

— Egy kis végrehajtás van elrendelve ön ellen; fizesse ki, csekély az egész.

— Ki is fizetném én örömet könyörgöm alássan, de hát ha most nincs munkám, hát miből fizessek. Nem tagadtam én el soha, hogy nem tartozom vele, de mikor a gyárból mér 4 hete elbocsátottak, hát honnan vegyek pénzt?

— Hát akkor kénytelen leszek fölírni, amije van, mert a törvény úgy parancsolja.

— Azt is a gazdagoknak csinálták, — fakadt ki a szegény ember, mikor látja, hogy veszélybe van mindene, amit egész életét át szerzett a feleségével együtt.

— Sajnálom, de nem tehetek másként — felel a végrehajtó s indult a szoba ajtó felé.

Ott az asszony hirtelen elébe ugrik s összetett kezekkel halk hangon rimánkodva kéri:

— Az Istent be ne menjen a tekintetes ur, itt van a nagyobbik lányomnak a vőlegénye, aztán még faképnél hagyná szegényt, ha megtudná, hogy milyen nagy nálunk a nyomorúság.

A végrehajtót szinte meghatotta a leánya boldogságáért aggódo édes anya könyörgése s igyekezett őt felvilágosítani.

— Azt nem tehetem jó asszony, mert látnom kell, hogy mit írok fel, másképp nem tudom megírni a jegyzőkönyvet.

Egy pillanatig csönd lett, de az asszony úgy állt ott ajtóban, mint aki eltökélte, hogy csak az ő holttestén keresztül léphet be oda élő ember. Aztán újra hozzáfogott a rimánkodáshoz:

— Jó módú, vszgyonos fiatalember a leányom vőlegénye, de ha meglátja, hogy mindenünket felírják, hát még azt hiszi, hogy minket is neki kell majd eltartania, ha elveszi Zsófiikát.

szerezés, Horváth Győző földbirtokos Lenti, Faller József tanító, Gyömöréy János földbirtokos Ukk, Mart Pál gazdálkodó, Hrabovszky Kelemen erdőgazdónok A-Lendva, Kern Antal főgymnasiumi tanár, Pánczér Gusztáv mérték-hitelesítő Sümeg, dr. Jámor Márton ügyvéd, Tiborcz István földbirtokos Sümeg, Horváth János tanító, Takács Gyula tanár Sümeg, dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Pataky Sándor utbiztos Sümeg, Jusztusz Vladimir írtó Z.-Lövő, Mörk Ernő erdész Gyulakeszi. — Helyettes esküdtek: Mattúschek Richárd felső keresk. isk. tanár, Keszy Ferenc asztalos, dr. Szigethy Elemér ügyvéd, Papp Ferenc árvászeki jegyző, Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó, Krosetz István birtokos, Köhler Ede mérnök, Preszler Gyula részöntő, Ujlaki Ferenc tanító Andrásbida, Hajik István ügyvéd.

Újoncozási tervezet. A honvédelmi miniszterium által jóváhagyott tervezet szerint vármegyénkben az idén az újoncozást a következő napokon tartják: a *perlaki jártásban* március 2, 4, 5, 6, 7-én; a *csáktornyiban* 9, 11, 12, 13, 14-én; a *alsó-lendvaiban* 16, 18, 19, 20, 21, 22-én; a *zala-egerszegiben* 26, 27, 28-án; *Zala-Egerszeg r. t. városban* 29-én; a *zala-szent-góthi járásban* április 1, 2, 3-án; a *sümeghiben* 10, 12, 13-án; a *tapolcaiban* 15, 16, 17, 18-án; a *keszthelyiben* 20, 22, 23-án; a *nagy-kanizsai járásban* 25, 26, 27-én; *Nagy-Kanizsa r. t. városban* 29, 30-án; a *letenyei járásban* április 15, 16, 17-én; a *notaiában* 19, 20-án; a *pecsában* 22, 23, 24-én.

A Balatouparti vasút ügyében a tervezett vasút nagy végrehajtó bizottságának megbízásából annak elnöke terjedelmes memorandumot adott be a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben a kellő megokolással kéri a Veszprémtől Tapolcaig terbe vett vasút részére, melyet saját üzemből a részvénytársaság vezetni, a törvényes kedvezményeket megadni és azt lehetőleg nagy hozzájárulásban részesíteni, továbbá hogy a kereskedelemügyi miniszter a magyar államvasutak Székesfehérvár-jutási szakaszát akként rendezze be, hogy az a legalább a nyári menetrend alatt gyorsvonat közlekedjék; végül engedje meg a miniszter, miszerint Budapest és Tapolca között tervezett vasúton a nyári menetrend tartama alatt napenkint egy első és második osztályból álló közvetlen kecsi közlekedjék.

A zala-egerszegi társaskör évi rendes közgyűlését január hó 27-én tartotta Borbély György elnök elnöklété alatt. — Szigethy Erdős Irnák egyesületi jegyző által felolvasott s általánosan helyesléssel fogadott évi jelentés szerint a bevétel volt 903.58 kor., kiadás 736.68 kor. s így a pénztármaradvány 166.90 kor.; az egylet helyiségét a társaság butorozta be s van szép összeget képviselő könyvtára; a jelentés megemlékezett az egylet által decemberben rendezett és fényesen sikerült Vörösmarty ünnepélyről. A közgyűlés a tisztikarnak s a választmányának a felmentvényt megadta s az 1901. évi költségvetést 1.363 kor. bevétellel és 1.054 kor. kiadással irányozták elő. A választás eredménye: Borbély György elnök, Záborszky József alelnök, Horváth János főtitkár, Gombás István titkár, Szigethy Erdős Irnák I-ső, Rédei László II-od jegyző, Duzár István L. Cs. Péterffy József II-ik háznapj, Czeschner József könyvtárnok, Pais Kázmér pénztárnok, Papp Alajos ellenőr, dr. Gombás Aladár ügyész. Választmányi tagok: Bertalan Endre, Czukelter Lajos, dr. Csák Károly, Farkas János, Fangler Mihály, Csizsár József, Hutter Ferenc, Kovács István, Klovoszky Ernő, Jány Károly, Epstein József, Antalik János, dr. Halász Vilmos. Számvizsgálók: Travnik Lajos, Ledermayer István, Szedenik Gábor.

Köszönetnyilvánítás. A Zalamegyei 1848/9-ik évi honvédek együletének Árvay Emilia urhölgy nyolc koronát volt szíves adományozni, melyert köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Vörösmarty ünnepélyt tartottak Perlakon a társaskörben, amelyen szép számmal volt képviselve Perlak község és vidékének hazafias szellemű közönsége. Az ünnepélyt dr. Szabó Zsigmond, a társaskör alelnöke nyitotta meg; ezután a dalkör a Szózatot énekelte, mely után Hegedüs Károly Vörösmarty emlékezete című saját szerzeményű és zajos tetszés aratott ódját szavalta el; majd Spitzer Fruzsina szavalta mélyérzéssel Vörösmarty Szép Ilonka melodramáját, melyet Greiffenbach Ella a zongorán kísért kitűnő játékkal; Hild László Vörösmarty Vén cigányát szavalta közhelyesséssel; záradékal a dalkör a Főthi dalt énekelte. Az ünnepséget tánc követte; a szünóra alatt 90 koronát gyűjtöttek a Vörösmarty szoborra.

Meghívó. A keszthelyi katolikus főgymnasium segítő egyesülete javára 1901. február hó 13-án az „Amazon” szálló nagytermében táncmulattal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez, melyre kívül címzett urat és ural családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Kezdeté este pontban 7 és fél órákor. Belépő jegy személyenkint az 5 első sorban 3 korona, a többi sorban 2 korona. Műsor: 1. Keszthelyi gymnasiumi induló. 2. Eckhardt Antal. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 3. Nem nézek én, minek néznek... Müll Huber K-tól. Vegyes karra átírta Eckhardt Antal. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 3. A nővér. Inczédi László től. Szavalja Schlegl László VIII. osztályu tanuló. 4. Divertissement. António Duranti től. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 5. Népdalgyűjtemény. Vegyeskarra átírta Sarokkői Antal. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 6. A táncmester. Monolog. Előadja Varga Rezső VIII. osztályu tanuló. 7. Schene de Ballett. Berióttól. Hegedüs zongora kísérettel előadja Opper Imre VIII. osztályu tanuló. 8. Dal-ünnep. Thern Károlytól. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 9. a) Fohász. Oláh Károlytól. b) Királyhymusz. Huber Károlytól. Előadja a főgymnasiumi zenekar és zenekar.

Nyilvános köszönet. A zalaegerszegi népkönyha részére újabban a helybeli nőgyűlés 40 kor., Árvay Emilia urhölgy 8 kor., Kluger Ignác urhölgy (Szent-Iván) 4 kor., Szalgy Mór ur (Budapest) 2 kor., Zelinek Alfréd ur (Bécs) 1 kor., adományt küldötte, melyert köszönetét fejezi ki a népkönyha vezetősége.

A tapolcazi korcsolyázó egyesület dr. Mányóky Gyula igazgatósági elnök elnöklété alatt tartotta évi rendes közgyűlését, melyen tudomásul vették a pénztárnoki jelentést s a pénztárnoknak megadták a felmentvényt, megállapították az évi költségelőrányszat. A közgyűlés utolsó tárgyát a tisztújítás képezte, melynek eredménye: dr. Mányóky Gyula igazgató-elnök, Szűcs Mihály jegyző. Hiller Pál pénztárnok. Választmányi tagok: Berger Vilmosné, Glazer Sándorné, dr. Kovács Vilmosné, Marton Gyuláné, Székely Emilné, dr. Berger Sándor, Berger Manó, Buday Lajos, dr. Deák Jenő, Glazer Sándor, Lacher József, dr. Szűcs Arnold, Téts Károly. Számvizsgálók: Csillag Ernő, Kollányi Ödön, Rozner Mór. Pályafelügyelők: Keszler Aladár, Schöffner Frigyes. Végül elhatározták, hogy az egyesület javára f. hó 16 án bált tartanak és rendezésével a választmányt bízzák meg.

Egy tanító ünneplése. Szép ünnepély folyt le Nagy-Récsán január hó 27-én, amely napon dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, a földmívelésügyi miniszterium által a faiskola okserü kezeléseért díszoklevéllel és 200 korona jutalommal kitüntetett Pesty Lajos nagy-récsai főtanítónak átadta a díszoklevelet s a pénzbeli jutalmat. Az átadás az iskolaszéki ülésben volt, ahol Kherndl Imre földbirtokos, iskolaszéki elnök, szép szavakban méltatta a község buzgó tanítójának érdemeit, amelyeket úgy általában a tanítás terén, mint a faiskola körül szerzett; üdvözölte az ünnepélyre megérkezett kir. tanfelügyelőt, valamint Dienes Sándor járási szolgabíró. Az éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő lelkes szavakban emlékezett meg úgy a kitüntetett tanítónak, mint az iskolaszéki érdemeiről s átadta a jutalmat a kitüntettnek, aki hálás szavak kíséretében fogadta a felsőbb helyről jött kitüntetést.

Anyakönyvezetők kinévezése. A m. kir. belügyminiszter a pacσαι anyakönyvi kerületbe Süle József, jegyzői irnokot, az alsó domborui a ifj. Szabó Gyula segédjegyzőt, az V. hegykerületbe Mártonovics Ferenc jegyzői irnokot, a felső habótiba Rozsa Ferenc jegyzői irnokot, a mura-királyiba Kovács Dezső jegyzőségét, az alsó-páhokiba Kópácsy Béla jegyzőségét, a felső mlhályfaiba pedig Pintarics Pál segédjegyzőt anyakönyvezető helyettesekké nevezte ki és ifju Sabó Gyulát, Kópácsy Belát és Pintarics Pált a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

A pacσαι gazdasági tanfolyam második előadása január 27-én volt d. u. 2-4 óráig Pacsán. Ez alkalommal Péterffy József lapunk munkatársa, a rét- és legelő műveléséről tartott előadást, dr. Winkler József körorvos pedig az ember egészségének fentartásáról és a járványos beteg ékekről értekezett. Az előadáson ő szép számmal megjelent földműves gazdákon kívül a vidék nagy birtokosai közül is többen részt vettek.

Nagy kitüntetés. A Wilhelm Ferenc céget, gyógyszerárt Neunkirchenben Alsó-Ausztriában, nagy kitüntetés érte. A felsőge ugyanis a főudvarmestéri hivatal útján nevezett cégnek a *csisz. és kir. udvari szállítói* címet a legkegyelmesebben adományozta.

Fölvétel a magyar állam kötelekibe. A m. kir. belügyminiszter Franz Lajos nagy-kanizsai lakost jelentkezse folytán a magyar állam kötelekibe felvette.

Jóteknycélú táncmulatság. A keszthelyi ipartestület kebelében alakult bizottság f. hó 9 én az „Amazon” szálló nagytermében a létesítendő »Iparosok nyugdíj-egyesülete« javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj 2 korona, családjegy 5 korona.

Alapszabály megerősítés. A m. kir. belügyminiszter a *Balatoni Muzem Egyesület* alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Országos vásár áthelyezése. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Csáktornyán* a f. hó 3-ára eső országos vásár kivételesen ebben az évben február hó 4-én továbbá *Zalanár* községben a f. hó 24-ére eső országos vásár kivételesen ebben az évben f. hó 25-én tartassék meg.

Gazdasági népkönyvtárak. A földmívelésügyi miniszter eddig az ország 750 községében állított fel gazdasági népkönyvtárt, amelyeket nagyobb részt a község tanítói kezelnek és pedig ingyen. A miniszter elhatározta, hogy az ily könyvtárak szervezése, megkedveltetése, pontos kezelése körül érdemeket szerzett tanítók között egy kétszáz és 30 ötven koronás tiszteletdíjat fog elismerésül kiosztani, jövőben pedig a népkönyvtárakat kezelő tanítókat olyképp jutalmazza, hogy minden oly kedvezménynél, amelyek a földmívelésügyi miniszterium tárcája keretébe tartoznak, mint facsemeték, szőlővesszők, kaptafák, méhészeti eszközök, szőlőkarók, fajbaromh, szakkönyvek stb. első sorban a gazdasági népkönyvtárakat kezelő tanítók kérvényeit veszi figyelembe.

A Stádel gazdasági gépgyár vetőgépe, a „Győri Drill”, valószínű öröme a gazdáknak. A sok elismerő levél közül kettőt ismét nyilvánosságra hozunk a gazdák érdekében, hogy a tavaszi vetőre a »Győri Drill«-t ne késlekedjenek megszerezni. Egyik levél: Tekintetes Stádel Károly örökösei gépgyárának Győrött. Örömmel értesítem önöket, hogy a gyárukból vett 11 soros szabadalmazott »Győri Drill« tolatyú rendszeres vetőgéppel teljesen meg vagyok elégedve; mert ez egy kényelmes, igen alkalmas gép; egy jó ló is elhuzza, igen könnyen kezelhető, szerkezete igen egyszerű, az óramutatóval lehet állítani menés közben is, hogy mennyi magot vessen; a magot szép egyenletesen rakja. Aki nálam a gépet nézi, mindenkinek nagyon tetszik; mert ez a legegyszerűbb és legkönnyebb gép. Téth, 1900. december 22-én. Tisztelettel Nagy Imre. — A másik elismerő levél: Stádel Károly örökösei uraknak. Helyben. Értesítem önöket, miszerint a f. évi október hónapban önöktől vett »Győri Drill« sorbavető-géppel teljesen meg vagyok elégedve. Fogadják ezuttal azon biztosítást, hogy vetőgépeiket tapasztalataim nyomán ismerőseimnek ajánlani el nem mulasztom. Tisztelettel Héberling Ferenc.

Tudósítás. Scharf Jenő közszeghi fogtechnikus február 1-15-ig február 10-ig városunkban tartózkodik. Lakik: Arany-Bárány szállodában.

Üzletnyitás. Zucker Imre uri divatszabó üzletet nyitott Zalaegerszegen, Kossuth Lajos utcában. Ez érdemben lapunk más helyén közzétett hirdetésére felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

Rövid hírek. Perlakon január 27-én este 9 órákor az Alsó-Muraközi takarékpénztár helyiségébe az ablakon egy ismeretlen egyén be akart hatolni, de az emeleten lakó Böhm Szidney igazgató észrevette; a tolvaj még idején elmenekült. — Zala-Szent-Balázson egy veszett kutya több társát megmarta; a hatóság a községet 40 napra zár alá helyezte. — A zala-szent-lászlói tanítónak a pincéből egy hectoliter bort eddig ismeretlen tettesek elloptak. — A kustányi berekben farkasokat láttak, Batyány Ernő gróf vadászaton rendezett ellenök, de eddig egyre sem akadtak. — Sándorházán a végrehajtó ellen a község lakói tettelességre vetemedtek úgy, hogy Zala-Egerszegről szárnycsendőrséget, Nagy-Kanizsáról pedig egy szakasz kellel kivezényelni a rend helyreállítására végett.

Nyilt-ter.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, akik felejtethetlen emlékü drága halottunknak, **Fitos Géza** szombathelyi egyházmegyei áldozárnak, ravatalára koszorút küldeni, temetésén megjelenni, valamint a gyászcsat alkalmából részvétöket nyilvánítani kegyesek valának, a nyilvánosság útján kifejezett hálás köszönetünket.

Zalaegerszeg, 1901. január 31-én.

A gyászoló család.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc urnak, gyógyszerész Neunkirchenben. Alsó-Ausztriában, a reuma és köszvény elleni vértisztító thea feltalálója.

Midőn jelen sorokkal a nyilvánosság elé lépek, teszem azt, mert kötelességemnek tartom Wilhelm urnak, neunkirchenei gyógyszerésznek, legbensőbb köszönetemet nyilvánítani a kitűnő szolgálatért, amit nekem tett kitűnő vértisztító theaja közeny fájdalommban és egyuttal mindazoknak, akik e fájdalom betegségben szenvednek, figyelmét fel akarom hívni erre a kitűnőnek bizonyult theára. Nem vagyok képes leírni a borzasztó fájdalmakat, amket teljes három éven keresztül minden időváltozás alkalmával szenvedtem tagjaimban s a melytől semmi gyógyszer, sem kénfűrdözés meg nem szabadított. Alvás nélkül töltöttem éjjeleket ágyamban, étvágyam elveszett s testi eröm napról napra fogyott. Fent nevezett theáját négy héten át használván, a fájdalomtól nemcsak teljesen megszabadultam, hanem most is, mikor már hat hete theát nem iszom, egész testi állapotom megjavult. Abban a meggyőződésben vagyok, hogy mindenki, aki hasonló bajokban szenved s ezen theát használja, épen úgy, mint én, átdani fogja Wilhelm Ferenc urat, ezen thea feltalálóját.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Sreitfeld grófné,

főhadnagy neje.

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Chief-Office 48. Brixton-Road, London SW.

Thierry A. gyógyszerész.

Emésztő pora

valódi, angol általános, gyomor emésztő por, felülmulhatlan hatású mindenféle gyomorbetegségben; étvágycsináló, az emésztést elősegítő. Minden dobozon a feltaláló névalírásának rajta kell lenni. Egy dobozzal bérmentve előleges fizetés mellett 3 K. küld

THIERY A. gyógyszerész balzsamgyára

Pregradaban Roit.ch-Sauerbrunn mellett.

Meghívó.

A zalaegerszegi központi fogyasztási és értékesítő szövetkezet Zalaegerszegen,

1901. évi február hó 10-én, délelőtt 11 órákor az elemi iskolában (földszint)

I. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tagok tisztelettel meghívattak

A mennyiben ekkor a közgyűlés az alapszabályok 19. §-a értelmében határozatképes nem volna, ezen közgyűlés 1901. febr. hó 24-én (vasárnap) d. e. 11 órákor tartatik meg a fenti helyen.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése 1900. évi jul. 22-től decz. 31-ig.
2. Ugyanezen időre a zárszámadás és a mérleg bemutatása, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. A nyereség hova fordítása iránti határozathozatal.
5. Azon összegnek meghatározása, melyet az új tagok, valamint azon tagok is, kik üzletrészeiket még be nem fizették, az alapszabályok 16. §-a alapján a szövetkezet tartaléktöke javára pótolni tartoznak az üzletrészen felül.
6. Határozathozatal az iránt, vajjon kívánja-e a közgyűlés, hogy a szövetkezeti bolt nyílt legyen, vagyis, hogy üzleteiben nem szövetkezeti tagok is vásárolhassanak. fiók-szövetkezeti boltok álltassanak fel; vagy továbbra is kívánja-e, hogy boltjában csak szövetkezeti tagok vásárolhassanak?
7. Indítványok.

Az Igazgatóság.

Tudnivalók. A tagok a mérleget, s az ennek alapjául szolgáló okmányokat a szövetkezeti boltban áttekinthetik.

Az alapszabályok 19. § a: Szavazati és képviselői joggal csak az bír, ki a közgyűlést megelőzőleg 3 hónap óta tagja a szövetkezetnek.

21. §. c) pontja: Írásbeli indítványok 8 nappal a közgyűlés előtt adandók be az igazgatóságához.

1900. évi jul. 22-től decz. 31-ig szóló mérleg. Vagyon: Pénztári készlet 478-95 K., tétimények 631-35 K., áru-készlet feltár szerint 10340-11 K., üzleti berendezés 1895-34 K., künnevő követelés (tagok tart.) 1728-97 K., irodai kiadás, (nyomatv. stb.) 613-62 K., czégbefizetés és hirdetés 167-20 K., összesen 15855-54 K. **Teher:** Befizetett üzletrészek 7420-63 K. tartalékalap: beiratásokból 390-18 K., üzletrész-okm. l. 28-20 K., bevásárl. könyv. l. 34-20 = összesen 452-58 K., árutartozások 7730-63 K., felesleg átvétel 1901. évre 251-70 K., összesen 15857-54 K.

1900. évi jul. 22-től decz. 31-ig szóló nyereség- és veszteség-számla. Tartozik: Személyzet fizetésért 1535-62 K., boltbérért 792-50 K., biztosításért 34-84 K., fogyasztási adóért 113-44 K., italmérsí díjért és boltbér utáni adó 344-48 K., fűtés és világításért 141-55 K., vegyes kiadások 315-19 K., felesleg 251-70 K., összesen 3529-32 K. **Követel:** Nyers haszon; Árukból 3372-02 K., bélyeg és váltóból 34-98 K., dohányból 122-32 K., összesen 3529-32 K.

Zalaegerszeg, 1900. december 31-én.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg izraelita hitközsége, 1901. évi január hó 27-én tartott képviselői ülésében, alapszabályainak 33 §-a értelmében tisztújítását **f. évi febr. 24-ére** kitzúta, amiről a hitközség tagjai azzal értesítettek, hogy az alulirt kiküldött választási és képviselőbizottság ezen községbeli választók és jelelték betűsoros névjegyzékét összeállította és ezek f. hó 11-ig betekintés végett a hitközségi irodában nyilvántartátnak.

Netáni felszólamlások f. hó 14 ig a hivatalos órák alatt adandók be.

Kelt Zalaegerszegen, 1901. febr. hó 1-én.

Dr. Grünwald Samu Dr. Obersohn Mór
Dr. Rosenthal Jenő biz. elnök.
biz. jegyzők.

HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY
és TÁRSAI

szövőgyár, KÉSMÁRK
elismert hirneves

SZEPESSEGI VÁSZON

és
DAMASZT ÁRUI

MINDEN NAGYOBB ÜZLETBEN
KAPHATÓK.

Gyáraiból származó minden darab áru ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortulterelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhűdég, vagy meleg eledélek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorgöröcsben, gyomorírdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyákasodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készült, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hatatosan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott, kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növénybor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növénybor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zala-Egerszegen, továbbá Zala-Szent-Gróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kis-Czell, Mura-Szombat, Bellatince, Marczali, Tapolca, Nagy-Kanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor kéréndő.

Az én növényborom alkotórészei: Malagabor 450, borszesz 100, glicerin 100, madárberkenyeviz 150, cseresznyeviz 320, köményiz, anis, heléngyökér, amerikai erögyökér, anizál és kalmus gyökér a 10.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi izr. hitközség

FÜRDŐJÉNEK

3 évre leendő bérbeadása iránt f. évi február 10-én zárt ajánlati tárgyalást tart. Az ajánlatok csakis úgy vétetnek tekintetbe, ha a megajánlott bérnek 10 százaléka bánatpénzül csatoltatik.

A feltételek iránt a községi iroda ad bővebb felvilágosítást.

Kelt Zala-Egerszegen, 1901, január 24-én.

Büchler Jakob

II-od elnök.

Ha **BUDAPESTRE** megy,
látogassa meg

HALBLÄNDER FERENC

uri és női
cipő raktárát
BUDAPEST, Kerepesi-ut 51. sz.

Legújabb divatu uri és női lakcipők 7 koronától feljebb.

Vidéki megrendelésnél elég a láb nagyságának számát megírni!

Árjegyzék ingyen.

Üvegfestészeti munkákat

izléses, művészi kivitelben, a lehető legolcsóbb árért készít

P. Balogh Nándor

üvegfestő és üvegedző műintézete
Budapesten,

VII. Izabellá-u. 8. sz.

Ügyvédi, orvosi és kereskedői üveg-cim-táblák, ugy szintén kővéházi, vendéglői, gyógyszerári stb. ablaküveg festések és minden, az üvegfestési szakmába vágó munkák a legjutányosabb árban készíttetnek. Vidéki megrendelésre mintákat azonnal küld.

Ügyelni kell a védjegyre!

Máriaczei gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomorhajoknál. nélkülözhetetlen és általános ismertetés házi- és népszerű étvágytalanság, gyomorbetegség, szűs lehelet, fel-fújtság, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaki-választás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös és székrekedés ellen. Hatásos gyógyszer fejfájás ellen, amely nyíben ez a gyomortól származott, gyomortulterelésnél, étel- és italokkal, giliszták, májhajok ellen.

Említett bajoknál a **Brady-féle** Máriaczei gyomorcseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Tessék a vételnél határozottan **Brady-féle** Máriaczei gyomorcseppeket kérni és ügyelni a fenti védjegyre és **alvársra**, valamint arra, hogy a régi hírű, valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcseppekből **egy üveg 40 kr.** nagy üveg 70 kr-ba kerül, míg a hamis, utánzott és csekély értékű olcsóbb, jelenleg 35 kr.

Központi szétküldés

Brady Károly gyógyszerára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.

Kapható minden gyógyszerárban.

rő- raktár: **Török József** gyógyszerára Budapest, VI. Király-u. 12.

Nélkülözhetetlen és utólréhetetlen, hatása kitűnő. **Világciikk,** kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca” védjeggyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, máj- és gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és **sebet gyógyít.**

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. contifolia kenőcs

(csodakenőcsnek nevezik)

utólréhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjában egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg.

Antiszeptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 kor. 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldik meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljük az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Czim: **A. THIERRY** gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Roitsch-Sauerbrunn mellett.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeinek utánzatát a törvény üldözi.

